

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 257. — ŠTEV. 257.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 2, 1926. — TOREK, 2. NOVEMBRA 1926.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

NOV ATENTAT NA MUSSOLINIJA

Mussolini je srečno ušel šestemu napadu. — Ljudska množica je na mestu ubila mladega atentatorja. — Diktatorja je pozdravilo 150,000 ljudi. Po Mussolinijevem mnenju se bo Italija popolnoma izpremenila.

BOLOGNA, Italija, 1. novembra. — Osemnajst let stari mladič, ki je včeraj skušal ustreliti ministrskega predsednika Mussolinija, je bil zaboden in ubit od razjarjene ljudske množice.

Mussolini je ušel poškodbi. Krogla atentatorja ni šla skozi prsa ministrskega predsednika, kot nameravano. Raztrgala je obe strani njegove suknje ter prerezala trakove dveh redov, nakar je osvrnila rokav župana iz Bologne, ki je sedel poleg Mussolinija.

Mladič se je prernil naprej, ko je sedel Mussolini v avtomobil ter hotel zapustiti štadij, kjer je prisostvoval kongres za napredok znanosti ter je bil pripravljen oddati drugi strel.

Karabinjerji in fašisti so se vrgli na atentatorja, ko je skušal oddati drugi strel, ter ga popolnoma razmrcvarili.

Mussolini je ostal vsaj na zunaj miren. Njegov avtomobil se je ustavil za par trenutkov ter nadaljeval nato svojo pot na železniško postajo. Predno je odpotoval v Forli, svoje domače mesto, ee pregledal bataljon mornarjev ter nagovoril častnike.

Mussolini je prišel v Bologno v soboto ponoči. Včeraj zjutraj je otvoril Litorale štadij, velikansko leseno poslope, nameneno vsem vrstam športa, popoldne je pa prisostvoval otvorjenju kongresa za napredok znanosti. Ko je zapuščal štadij približno ob polšestih zvečer, je bil vprizoren atentat.

REGGIO, Italija, 1. novembra. — Ob priliku obletnice fašistovskega pohoda v Rim je v petek dospel Mussolini semkaj, da prisostvuje otvorjenju nove železnice ter inavgurira s tem novo delo, o katerem je rekel, da dela čast narodu.

Velike množice delavcev in kmetov so poslušale njegova izjavjanja. Rekel je:

— V teku desetih let bo Italija popolnoma izpremenila svoje lice. Drevesa bodo rasla na gorskih obronkih, ki so sedaj goli, in žito bo raslo na potjih. Železnice pa bodo nosile naše prizvode v izvozna pristanišča.

Ta transformacija bo tudi politična in moralna. Novi Italijan ne bo prav nič podoben včerajnjemu Italijanu. Prepričani smo, da je naš sistem nepobiten. Fašizem mora varovati svoje bočne cilje.

Naslednji poskusi so bili vprizorjeni proti življenju Mussolinija:

14. aprila 1923. Stražnik v oficijskem domu ministrskega predsednika je streljal na Mussolinija, ki je prijal za revolver ter izpustil napadalca. 5. novembra 1925. Nekega socialističnega atirala v hotelski sobi nasproti palači Chigi, ker je baje hotel ustreliti Mussolinija.

7. aprila 1926. — Irka, Violet Albina Gibson, sestra lorda Ashborne, je streljala na Mussolinija ter ga zadela v nos.

31. oktobra 1926. — Mladič je streljal na Mussolinija v Bologni.

Houdini umrl v Detroitu.

V Detroitu je umrl na posledicah operacije H. Houdini, po vsej deželi znan akrobat in "čarovnik". — Razkrinkal je številne takozvane "medije" in sleparje, ki pravijo, da so v stiku z mrtvimi osebami.

DETROIT, Mieh., 1. novembra. Harry Houdini, mojstrski "čarovnik", je umrl včeraj popoldne v Grace bolnici po bolezni, ki je trajala teden dni. Vzrok smrti je bilo unetje trebušne mrene. Zadnjo nedeljo je priredil predstavo v Garick gledišču, klub visoki temperaturi ter svarilom zdravnika, da ne razčora gledalev, ki so napolnili gledališče do zadnjega kotačka.

Prijatelji Houdinija izjavljajo, da je bila njegova usodepolna bolezen posledica udarec, katerega mu je pred štirinajstimi dnevi zadal neki dijak v Montrealu. Houdini je predaval pred dijaki in predavanju so ga vprašali poslušale, če si indijski fakirji res poženejo igle skozi meso, ne da bi kaj čutili. Houdini je odgovoril s teme bi ne znal ponarediti.

Glasovanje glede prohibicije v osmih državah.

Osem držav bo glasovalo danes glede prohibicije. — Vsi referndi imajo za cilj omiljenje suhaške postave.

Osem držav. — California, Colorado, Missouri, Montana, Nevada, New York in Wisconsin, bo danes glasovalo v splošnem ljudskem glasovanju glede prohibicije. Od izida tega glasovanja bo v veliki meri odvisen napredok gibanja za modificiranje Volsteadove postave tekom prihodnjih let.

Oblika vprašanja, glede katerih bodo glasovali v posameznih državah, je sicer različna, a dejanski bo razvidno iz odgovorov zadolžnosti ali nezadolžnosti s sedanjim prohibiciejsko zakonodajo.

Na kratko se glase vprašanja v različnih državah:

New York: — Ali naj se pozove kongres, da modificira Volsteadovo postavo tako, da bo posameznim državam dovoljeno uveljavljiti lastno mnenje, katera pijača je pojena?

Illinois: — Slično kot v New Yorku.

California: — Ali naj se razvijavi državno prohibiciejsko postavo?

Colorado: — Ali naj se da državni zakonodaji polnomoč, da modificira prohibiciejsko postavo tako, da bo dovoljeno izdelovanje, importiranje in prodajanje pojnih pijač pod pogojem, da ne bodo predlagane izpremembe v konfliktu z zveznimi postavami?

Missouri: — Ali naj se prekliče vse državne postave za izvedenje prohibicije?

Montana: — Slično kot v Missouri.

Nevada: — Ali naj se naprosi kongres, naj sklici konvencijo, kateri naj bi bil predložen poseben predlog za izpremenitev 18. amendingmenta? Ali je ustavna prohibicija izjavljena?

Wisconsin: — Ali naj kongres izpremeni Volsteadovo postavo na tak način, da bo dovoljeno izdelovanje in prodaja piva s 2.75 odstotkov pod vladnim nadzorstvom, z določbo, da se ne sme piti pijač na mestu, kjer se jo prodaja.

Izgnan poročevalci.

DUNAJ, Avstrija, 1. novembra. Iz Bukarešte poročajo, da je bil izgnan od tam poročevalci United Press, ker ga dolže da je pošiljal neresnčno poročila glede princa Karola. Trdijo tudi, da mu je brzojavil berlinski poročevalci United Press navodila, katera so razlagali kot žaljava za kraljevsko družino.

tem, da si je zabodel iglo skozi lice. Neki dijak ga je vprašal:

— Ali bi čutili udarec v trebuhi, Mr. Houdini?

— Gotovo ne, — je odvrnil Houdini.

Še predno se je Houdini zavzel ter se mogel pripraviti, ga je sunil dijak dvakrat v trebuhi.

Houdini je bil rojen leta 1874 v Appleton, Wis. kot sin rabince Mayer Samuel Weissa ter je po zvezni izpremeni svoje ime v Houdini. Od svoje rane mladosti se je zanimal za trike, katerim je po zvezni posvetil vse svoje življenje.

Njegova karriera je bila v glavnem razdeljena na dva dela. Na eni strani je vlekel za nos javnost, na drugi strani pa je pojasnjeval javnosti, kako jo vlečeo za nos drugi. Napadal je tudi špi

ritualiste in njih medije ter izjavljal, da ni nobene "copernije", ka

Brutalna morilca obsojena na smrt.

V Chicagu sta bila dva brutalna morilca obsojena na smrt. — Namejvala sta izvršiti četrtni umor. — Vprizorjala sta rcarske napade, da dobita denar za obrambo.

CHICAGO, III., 31. oktobra. — Dva morilca, ki sta se priznala krivim umora treh ljudi, sta bila včeraj obsojena na smrt na visličah, čeprav sta se priznala krivim. Ta dva moža sta James Grieius in Thomas MacWane, ki sta ustrelili dva moška in eno žensko v praveati orgiji roparskih napadov tekom preteklega julija. Sodnik Harry Miller je določil dan usmrčenja na 31. decembra, potem ko so zagovorniki izjavili, da se priznata krivim, v upanju, da bosta na ta način ušla smrtni kazni. Grieius je star 21 let, MacWane pa devetnajst.

Odvedla sta Ludovika Rossa, taksista šoferja na zapadno stran mesta, kjer sta srečala Frederika Kleina, superintendenta neke mediljske šole ter njegovo zaročenko, Miss Marie Bland, staro 23 let. Skušala sta izvesti roparski napad nad Kleinom na njegovo tovarišico, a ker se je skušal Klein braniti ter je Miss Bland zakrčala, sta pričela bandita streljati ter ubila oba. Nato sta umorili tudi šoferja, ki je skušal pobegniti z taksija.

Predno je bil Grieius arretiran, je nameval izvršiti četrtni umor. Hotel je namreč umoril svojega prejšnjega delodajalca, ker je izgubil prst v časn, ko je bil v njegovi službi. Pojasnil je, da je izviri celo serijo roparskih napadov in iz tega izvirajočih umorov v namenu, da dohi potreben sklad za obrambo, ko bi umoril svojega prejšnjega delodajalca.

Oba otožena sta se proglašila krivim pretekli teden, a nista hoteli ničesar pričati, da olajšata kazeno.

Veliko deževje po Zapadni Evropi.

Več dni trajajoče deževje je preplavilo zapadno Evropo. — Velike mužine blata. — Poplav v Afriki. — Velika škoda v Belgiji.

PARIZ, Francija, 31. oktobra. Zapadna Evropa, od Holandske po Pireneje predstavlja obširo ozemlje blata vsed naličju, ki so trajali brez prestanka več dni. V nekaterih pokrajinalah je povzročilo deževje resno škodo, posebno v Belgiji in Vogezih, kjer kjer so stopile reke iz svojih strug.

Včeraj zvečer je v Parizu še vedno deževalo, in vsa znamenja kažejo, da se ne bo še tko hitro zjasnilo.

Ozemlje od Pariza pa do atlantske obale je velikanska luža, polna blata.

V Švici dežuje v dolinah, dokim po gorah sneži.

Celo severna Afrika je bila deloma preplavljena, soglasno s poročili iz Marakeša, ki jaučajo, da so velikanski naliivi prekinili komunikacijo s Casablance.

Največja škoda pa je bila povzročena v Belgiji. Charleroi pokrajina nudi sliko opustošenja in številne industrije so morale ustaviti svoje obratovanje.

Veliki knez se bo poročil z bogato Amerikanko.

Miss Emery se je zarocila z velikim knezom Dimitrijem, ki ima za seboj precej romantično preteklost. — Baje je bil soudelezen pri umoru Rasputina.

Kabelskim potom je prišlo včeraj kratko sporočilo o zaroki Miss Andrey Emery, najmlajše hčerke pokojnega multimilijonarja Emeryja iz Cincinnetta, z ruskim velikim knezom Dimitrijem. To poročilo je zelo presestilo sorodnike in prijatelje mlade dekle. Čelesa Miss Emery, ki je dobila brzojavko, ni vedela ničesar o njenem znanstvu z ruskim velikim knezom. Poročilo je potrdila poznejša mati dekle, ki živi v Berlinu.

Veliki knez Dimitrij je star 34 let. On je edini sin velikega kneza Paula, ki je bil brat carja Aleksandra III. Leta 1914 je bil veliki knez Dimitrij, takrat praporščak pri garnitih dragoneih, izgnan iz Rusije, ker se je zalobil v neko Amerikanko, katero je spoznal v Petrogradu ter se hotel poročiti z njo. Malo pred revolucijo je bil Dimitrij zopet izgnan iz glavnega mesta, in sicer na perzijsko mejo, ker je padel v nemških vojskih, radi česar je narod proslavil obohat koton junaka.

Ob istem času pa je izjavil, da je Nemčija že dosti profitirala od pogajanj v Thoiry, ker se je omajalo prejšnje odločno stališče Francije, da je izpraznjenje Porenske nemogoče pred potekom dobe, katero določa versaillska mirovna pogodba.

Sedaj je definitivno ugotovljeno, da lahko Nemčija zahteva oproščenje zasedenega ozemlja, kakor bi našli pravo finančno pot. Ravno sedaj pa je ta uravnava zadeva na tako velike težkoče, da jih ne bo mogoče uravnavati preko noči. Mobilizacija nemških železniških bondov, predlagana v Thoiry, zahteva v vsakem slučaju sodelovanje Amerike. To pa je mogoče doseči le na ta način, da Francija odobri svoj zadolžni dogovor z Ameriko.

To odobrenje pa je zadevo na neobičajno velike težkoče v Franciji, a dokler ne bodo Francozi odobrili tega dogovora, je izključeno vsako pospešenje mobilizacijskega načrta.

Dr. Marx je zaključil del svojega govora glede zunanjih zadev s svarilom, da mora preteči še precej časa, predno bo mogoče trajno uravnavati vse francosko-nemška vprašanja.

Glede domačih zadev je govoril dr. Marx precej obširno o agitaciji za velik koalicijski kabinet v Nemčiji. Ta agitacija se vrši vspričo skorajnega otvorjenja nemškega državnega zboru po letnih počitnicah. Socijalistična stranka v Nemčiji in Franciji je sicer pripravljena podpirati vlado v državnem zboru, a noče stopiti v koalicijo z buržuazijskimi strankami ter prevzeti del odgovornosti za vlado.

Ta odporni socijalistov je bil dosedaj posledica strahu, da bodo izgubili velik del svojih pristašev med delavci, če bodo stopili v vlado. Dr. Marx je včeraj zahteval, naj socijalisti izrecno pojasnijo, če hočejo stavljati interes svoje stranke na prvo mesto ali pa stopijo v kabinet ter prevzamejo del odgovornosti za politiko, katero so sprejeli kot pravo. Zadrege, v katerih se nahajajo socijalisti, pa obstajajo v tem, da sicer odobravajo zunanjopolitiko vlade, da pa ne morejo odobriti številnih točk domače politike Marxovega kabinta.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriške ali kanadske denarje nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugašala, posebno še, ako boste vpoštivali svojo kritist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire

<tbl_r cells="2" ix="2" maxcspan="1" max

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA MLEKARSKA INDUSTRIJA.

I.

Mleko je ena izmed najvažnejših živilnih potrebčin za človeka. Majhen kozarček mleka, t. j. pet unč, vsebuje približno 100 kalorij hranilne vrednosti. (Kalorija je ena količina vročine, ki je v stanu dvigati temperaturo enega kilograma vode za en centigrad oziroma temperaturo enega funta vode za približno 4 stopinje Fahrenheit; kalorija služi kot primerno merilo za kurilno vrednost živežev. Računa se, da mora hrana zalačati človeka z vsaj 2000 kalorijami na dan; aka pa dela, potrebuje povprečno 3500 kalorij na dan in za težja dela še več).

Mleko vsebuje vse hranilne snovi, ki jih telo potrebuje: proteine, karbohidrate in masti — dodatno pa tudi dragocene kvase, ki pospešujejo prebavljanje. Ima mnogo organičnih soli in vitaminov, ki so važni in potrebeni za človeško zdravje.

Kako se mleko uporablja.

Leta 1921 se je v tej deželi proizvajalo približno 99.000 milijonov funtov mleka oziroma povprečno 920 funtov ali pa 429 kvartov mleka za vsakega prebivalca, in to bodisi v obliki pitnega mleka ali v obliki kakega mlečnega produkta. Skoraj 46 odstotku skupne proizvodnje mleka se rabi za domačo potrebo, za direktno zavajanje ali v kuhijske svrhe. 36 odstotka rabi za pridelovanje masla, 4 odstotka za pridelovanje sira zgoščenega (kondesiranega) mleka in sladoleda. Ostanek se rabi za razne produkte, kot mlečni pršek, sladno mleko (malted milk) itd. Večina takih postranskih produkrov, kot posneto mleko (skim-milk) ali pinjeni mleko (butter-milk), se rabijo za krmno.

V razmerju z nekaterimi drugimi deželami Združene države ne zavajajo mnogo mlečnih produktov in se ne prestanovodi vzgovalna propaganda za večjo rabo istih.

Leta 1921 se je cenilo, da je vsak prebivalec zavilj 45 galonov mleka, dočim znaša konsumacija na Nemškem 60 galonov na leto za vsakega prebivalca, v Švici 67 galonov, na Švedskem 70 galonov. V istem letu je povprečno vsak prebivalec Združenih držav pojedel 16.1 funtov masla, dočim je Kanada konsumirala povprečno 29 funtov, Avstralija 26 in Dansko 16 funtov za vsako osebo.

Konsumacija sira znaša le 3.8 funtov za osebo, dočim v nekaterih evropskih državah jedo razmeroma širkrat ali petkrat toliko sira. Ako bi prebivalci Združenih držav jedli za vsako osebo toliko sira kot Franci, Angleži in Nemci in polovico toliko sira kolikor Švicarji, bi to ustvarilo trg za 9000 milijonov funtov mleka več kot ga je danes treba.

Producenje mlečnih konserv (canned milk), namreč izhlapičnega (evaporated) in zgoščenega (condensed) mleka, se je povečala tekom zadnjih desetih let. Letna uporaba tega produkta znaša dandanes uvečaj več 10 funtov za vsako osebo. Izdelovanja sladoleda (ice-cream), mlečnega prška (milk powder) in drugih produkrov se tudi povečuje. Ceni se, da dandanes prihaja povprečno, na vsako osebo po dva in četrta galona sladoleda.

Naduha je globoko vkorjenjena bolzen ter v marsikaterem slučaju zahteva zdravniške pomoći. Tekom zdravljenja se marsikateri bolnik prebud ponos, lovi sapo ter se zvija vseh budih napadov. Ako takoj prilepi Johnson's Belladonna obliž, napadi ponavljajo takoj prenehajo.

Vsekrije je mogoče tako ponočno napade popolnoma odstraniti, aki si prilepi Johnson's Belladonna obliž predno ležete k počinku. Zdravilo v obližu prodira kožo ter pomiri mišice in razburjenje živce. Če trpiš vseled naduhe ter poznate te grozne napade, poskušajte Belladonna obliž. V velliči večini slučajev je uspešen. Pri vseh lekarjih.

— Adv't.

Ali je vaš otrok slabohranjen?

Slabo prehranjenega otroka se najrajeje lotijo bolezni, katerim so otroci podvrženi. Vaš otrok ima lahko na razpolago vso mogočno hrano, pa je kljub temu slabohranjen. To pa vsleduje, ker zavija jedi, ki ga pravilno ne hrani. Dobro prehranjen otrok ne zholi ter mu je mogoče v soši dobro napredovati. Ko so zdravniki preiskovali otroke, so pronašli, da je kondenzirano mleko jaka dragocena za otrokovovo zdravje. Taka hrana je Bordenovo Star ali Magnolia Kondenzirano Mleko.

Kuhajte jim različne jedi z Star ali Magnolia Kondenziranim Mlekom, naprimjer pudinge, kekse, kustarde, kendi ali katerkoli jedi, ki zahteva mleko in steklo obenem. Ko se bodo enkrat otroci naučili uživati te jedi, jim boste lahko vedno dajali to dragoceno hrano. Imejte vedno par konev na ledu. Ne bodo se pokvarile in bodo vedno pripravljene za uporabo.

BREZPLAČNO

Razentega, da vam da najboljšo kakovost in prehrano, dobite tudi dragocena darila za labeline. Gospodinje lahko hranijo labeline ter okrase svoje domove z dragocenimi predmeti, ki jih dobe zastonj. Na slike vidite uro-budilko. Dobite jo labko za 230 labelov. Začnite danes hraniti labeline ter jih odnesite v bližnjo premijsko trgovino, ki so navedeni spodaj, ter izberite, karkoli potrebujete v svojem domu.

Hranite labeline za dragocena darila.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street, near Duane Street;
426 West 42nd Street, near Ninth Ave
1427 Third Avenue, near 80th Street
61 East 125th Street, near Madison Ave

BROOKLYN, N. Y.
2 Sumner Avenue, near Broadway
41 Nevins Street, near Livingston Street

JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street, near Newark Avenue
584 Summit Avenue, near Newark Avenue

NEWARK, N. J.
23 Warren Street, near Washington St.

IZNAJDJLJIV POET

Kaj zvijačni Odisej in Galvani s svojimi žabjimi kraki, kaj Leonardo s svojimi fantazijami o letalu — skrijte se vsi trije pred nedosežnim in nedoseženim! Gabrijelom d'Annunzijem! Kakor veliki laški poet je, kakor baš čitamo stopil pred javnost z novo iznajdbo!

Gabriele ni namreč iznajdljiv sele od včeraj, nego se šteje v to kategorijo dvonožcev že par desetletij. Njegov univerzalni duh je novo toaletno vodo, ki jo je krstil pred mnogimi leti pogodil neko na blagodenče ime "Aqua Nunci". Žal mu njegova iznajdba proti pričakovanju ni prinesla nikogar evenka. Neki veliki londonski trgovci s parfemi, ki mu je prismojen d'Annunzio poslal Helmar cigaret prija zaupanje Helmar kadilcev, ker vedno dobre vso vrednost za svoj denar? ba brez slehernega duha... Po-

zne je Gabriele iznašel v svoji vili pri Florenči neko skrivnostno kolo, ki bi se baje dalo s pridom vporabiti pri avtomobilih. — Toda že pri prvem poskusu se je kolo razpletelo na tisoč kosev, in sicer s takim truščem, da so se psi, kure in race razbežale na vse vetrove. Tretja iznajdba, o kateri pa se ne čuje nič nobibljejšega: — iznašel je neko posebno srebrno zlito, v katero je vili razne kopije antičnih vaz. In sedaj javlja Fama, da so se vojvodili Monte Nevoso posrečile kar hkrati tri velepomembne iznajdbe, namreč način pripravljanja treh novih vrst žganja. D'Annunzio je novo iznajdbe tudi že krstil: eni je dal imenu La Coccuccia, drugi Cere-sella brata Ginepra, tretji pa — Mentuccia brata Silvestra.

In pri vse mitem je d'Annunzio abstinent!

ADVERTISE in GLAS NARODA jo.

Arkadij Averčenko:

Dnevnik krojača.

Bil sem potreben nove obleke. Stopil sem h krojaču in ga vprašal:

— Ali ste vi krojač?

— Saj vendar vidite, — je odgovoril. — Jaz sem, na kratko povestano, izvršujoči član profesionalne zveze "Iglja".

— Ali bi mi mogli napraviti obleko?

— M-m-m... Prosim, toda to je težka stvar, napraviti obleko. Nikar ne mislite, da je to malenkost.

— Vem, da ni. Če bi bila to malenkost, bi si jo sešil sam. Koliko računate, ako sam prinesem blago?

— Tristo tisoč.

— Oprostite, jaz dan tudi podlogo.

— Seveda, tudi gumbe in sušance vam zaračunam posrečej. Potem pa, saj veste... Na račun mi dajte nekaj. Sto tisoč.

Dal sem mu predvsem in čakal kaj bo.

— Kaj pa stojite? Pojdite domov, če par dni se pa mimogrede oglašite.

— Oprostite, ... Kaj pa mera?

— Lahko vamem, še želite. Sicer pa to ni važno, saj imava isto postavo. Za par centimetrov boste morda večji in ciji od mena.

Ko sem se vrnil domov, sem vprašal soseda:

— Koliko zasluži sedaj obrtnik ali delavec?

— Vrag vedi, koliko. Morda kakih tristo tisoč.

— Ni mogoče. Pravkar je zahotel krojač od mene za eno obliko tristo tisoč.

— Morda bo šival vašo obleko ves mesec.

— Ves mesec? Včasih jo je izgotovil v dveh-dneh.

— Kdo?

— Krojač.

— Kdo pa šiva sedaj?

— Izvršujoči član profesionalne zveze "Iglja".

— No, vidi.

— Pa saj tudi ta lahko dovrši. V dveh dneh... Ali ne?

— Potem takem zasluži pri 24 delavnikov na mesec tri milijone šeststo tisoč.

— To je nezaslišano!

— Tako je pač.

Čez teden dni sem stopil h krojaču pomeriti obleko.

Dejal mi je:

— Obleka še ni gotova za pomerjanje.

Molče sem se ozrl po sobi in naenkrat je moj pogled obvilen na tankem zvezku, ki se je valjal na robu ogromne mize. Na ovitku je bilo napisano:

— Dnevnik Jeremije Obkar-nalova, izvršujočega člana prof-zveze "Iglja".

— Čašice vode bi vas prosil, sem vele skromno.

Šel je po vodo, jaz pa sem izmaknil zvezek, ga vtaknil v žep v tihod.

Doma sem ga prečital. Tu ga podajam brez okrajšav in izprememb.

2. 10. Danes sem dobil naročilo. Medtem ko sem jemal mero, sem trgoval z naročnikom in tako je minil dan.

3. 10. Pregledoval sem blago. Presneto dobro blago nosijo ti prokleti kapitalisti. Potem sem pil čaj, obedoval, tupatam malo pobrkjal — in že je bil večer. Kar ne pridev do dela. Jutri pa začnem...

4. 10. Praznik. Nisem delal. Počival.

5. 10. Šel sem po gumbe in sušance. Pridem v trgovino — bila je zaprta. Vrag vedi — ti trgovci menda kar naprek košijo. Vrnil sem se domov, pil čaj in še vedno zaprta. Ti ljudje menda samo jedo. Ne vem, kdaj trgujejo.

6. 10. Nedelja. Počitek.

7. 10. Čeprav me boli butie — vendar delu čast! Krojil sem hlače. Eno hlačnico sem urezal — pa me tako boli hrbet, da se komaj gibljam. Kdaj se bo vendar končala ta nesramna eksploatacija našega težkega dela?

8. 10. Državni praznik. Hvala Bogu, človek se vsaj en dan odznači.

9. 10. Zopet sem iskal gumbe. V treh trgovinah sem bil, predno sem našel, kar rabim. In tako sem zafrečkal ves dan. Ampak imenitnega jančka pa imajo v kleti pri "Majski roži"? Kaj sem le vtaknil gumbe? Pa ne, da bi jih bil pozabil pri "Majski roži"? Pogledati bo treba.

10. 10. Seveda, tam so bili. Kako sem, vrata, mogel...

11. 10. Hlače sem že skoraj popolnoma prikrojil. Ves polomljen križ imam. To nam sesajo mašo kri — bogve, kdaj bo tega končne?

12. 10. Ali bi urezal telovnik?

13. 10. Nedelja. Razmajal sem si malo križ.

14. 10. Krojil sem telovnik.

15. 10. Kje sem jih pozabil? Pa menda ne zopet pri Majski roži?

16. 10. Kajpada, tam so bile.

17. 10. Praznik.

18. 10. Zborovanje profesionalne zveze "Iglja". Kdaj se bom pač spravil nad suknjo?

19. 10. Zelo velik praznik.

20. 10. Nedelja.

1. 10. Odjemalec je zmerjal obliko. Če bi bil on v moji križi! V bioskopu dajejo komad: "Njega, ki te ljubi". Treba bo pogledati...

22. 10. Neki Averčenko je našel obliko. Zelo sumljiva oseba. Kar barantati je hotel. Ljudje postajajo res nesramni. Dejal je, naj vzamem mero. Smešno. Kajkor pri mrtvih.

23. 10. Urezal sem hlače in polovico suknje.

24. 10. "Majsko roža": kupil gumbe v trgovini. Kino.

25. 26. 10. "Ste s srecem kot z

igralo se igrali, sreč ste kot igračo razdejali." Skoraj bi bil jokal.

Tu se dnevnik

BELA NOČ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

17

(Nadaljevanje.)

— No, naj bo, — je odvrnil nato, kot po težkem sklepu. — Te bi na ljubo, danes zvečer.

— Danes zvečer? — je vprašala kneginja presenečena.

Nasmehnil se je.

— Ali si ljubosna?

— Gregor, — je odvrnila ogorčeno.

Privil jo je k sebi.

— Prosi njen veličanstvo, naj bo ob poldesetih tukaj, — je rekel. — To je edina možnost. Jaz se ne smem predaleč odstraniti od carja. In če bi pretilo presenečenje, se hitro lahko vrne v svoje sobe.

Kneginja ga je poljubila v slovo. Bilo je že pozno in hrepenala je po tem, da dokaže s to novico carinji svoje udano prijateljstvo.

— Hvala ti, Gregor, — je rekla prirščno. — Ali bo ljubek?

— Da, — je odvrnil Orlov s čudnim usmievom, na katerega je Katarina Daškov v poznejših dneh pogosto mislila v solzah, — bom ljubek.

In ko je kneginja že izginila, ko je že davno zopet slonel ob kamnu ter razmišljal kot igralec šaha, ki pripravlja svoj naskok ter motri pozorno svojo zadnjo potezo, če mu je pot k carini resnično odprta, je ostal ta čudni usmev trdovratno na ustnicah Orlova.

*

Vzravnal se je. Z vzvišene galerije se je posvetilo in neki služabnik je svetil kancelarju po širokih stopnjicah navzdol.

Voroncov je podal ljubljencu carja roko. Molče je motril mlašega častnika, molče in pazno postaran v skrbih.

— Visoko ste se dvignili, Orlov, — je rekel, — odkar vlada Peter Tretji v Rusiji.

— Pustim se nositi od valov, — je odvrnil Orlov prostodušno, medtem ko je spremil kancelarja v sosednjo konferenčno sobo, katero je delila ozka, dolga miza na dve polovici.

Grof Voroncov je sedel na stol.

— Isti val, — je rekel tužno, — me je vrgel na breg.

— Vaša krivda, — ekscelenca, — je odvrnil Orlov.

— Moja krivda, — je odvrnil Voroncov, — da sem senca, od kar nam vlada Peter? Kaj sem zamudil?

— Vse, — je odvrnil Orlov lakonično.

Voroncov se je ozrl vanj kot da ne razume.

— Vi me presenečate. Car mi je oprostil . . .

Orlov ga je prekinil s krenjno roko.

— Jaz ne vem, ekscelenca, — je rekel, — če sme resnica računati s tem, da jo poslušate.

Voroncov je prijet njegovo roko ter ga potegnil na stol poleg sebe.

— Najina pata gresta vzporedno, — je odvrnil odločno, — in nikdo ne ve, kdo med nama je močnejši. Ali hočeva pokazati karte?

— Ponosen bi bil, — je odvrnil Orlov, — če bi si pridobil vašo ekscelenco za prijatelja.

Voroncov se je še enkrat presunljivo ozrl vanj. Orlov je mirno vzdržal njegov slepi pogled.

— Torej skupna stvar? — je vprašal kancelar.

Orlov se je priklonil.

— Razpolagajte z menom.

Voroncov je zamišljeno povesil glavo ter se igral dolgo s pensem, ki je ležalo pred njim. Nato pa se je vzravnal.

— Govorite, — je rekel.

In Orlov je govoril. Govoril je varno, odkrito, po vojaški. In vendar je kazala guba na njegovem čelu, da je vsako svojo besedo natanceno prečital, da se je v polni meri zavedal njene dalekosežnosti.

— Vi, ekscelenca, sta pred dvajsetimi leti ustvarili carinjo iz nič ter dvignili Elizabeto iz pozabljenja na prestol. Postali ste njen prijatelj, vsemogočen, spoštovan od cele Evrope. In vse to . . .

Prenehal je.

— No? — je vprašal Voroncov napeto.

— Ker se vam je smehljalo par ženskih oči.

Voroncov je vstal. Zamišljeno je obstal ter se oprijemal z roko za naslonjalo stola.

— In iz tega sledi? — je vprašal, skoro šepetajo.

Tudi Orlov je vstal ter se nagnil s svojo visoko postavo proti mizi.

— Sami veste, ekscelenca, — je odvrnil, — da je zgodovina Rusije naklonjena ženskam. Katarina, žena Petra Velikega, je postala pravočasno vdova. Ana Ivanovna, Elizabeta, obe sta prišli kot potom čudežna na prestol . . .

Zopet se je prekinil, kot da je povedal pretkanemu diplomatu vse potrebno.

Voroncov je dvignil svoje pametne, črne oči. Orlov je domnevval, da čita v teh očeh nezmotljivo, da ga je kancelar razumel, njeni ga v njegove misli, katere je skrival dosedaj v globini svojih pris. Počasi so pričele žaretci te oči moža, kateremu je želel car Peter smrt ter mu podaril življenje.

— Govorite naprej, — je rekel hripavo.

Smrtno taho je bilo v palči, kot da stojita ta dva moška sredi pustinje. Le marčni veter je zvijzgal krog zidov in zunaj so se oglisali udarec cerkevnih ur in čuti je bilo kratka povelja menjajočih se straž. Ura je bila osem.

— Zgodovina Rusije je naklonjena ženskam, — je ponovil Orlov. — In ruski carji so imeli malo sreče. Peter drugi, sin Alekseja, je umrl kot štirinajstletni na črnih kozah. Ivan šesti gine že dvajset let v ječi.

Voroncov je zrl pred se.

— In iz tega sklepate?

— Jaz mislim, da se mora vaša ekscelenca zahvaliti za vse v življenju naklonjenosti ženske. Morali bi se držati tudi v nadalježenosti.

Oti kancelarja so se trdovratno zapicile v eno točko temnešte, ne, kot da čita tam bodočnost.

— Katarine? — je vprašal, zopet nezaupno.

— Nje — ali kake druge, — je odvrnil Orlov. — Meni se dozdeva, da prede zgodovina Rusije svoje usodne nitke zopet iz ženskih las.

Voroncov se je hitro obrnil k njemu.

— Vi veljate za sovražnika Katarine, — je rekel resno.

Orlov se je nasmehnil. Mislil je na kneginjo, ki mu je rekla ravnokar isto.

— Jaz nisem sovražnik nikogar, ki mi lahko koristi.

— In prijatelj vsakega, ki vam prinese prednost!

(Dalej prihodnjic.)

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema naševete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bom vsak teden objavil članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjo.

NAVODILO št. 125.

Navodilo za kuho.

Otroki so zdrava hrana, ker vse bujejo dosti vlaken in mineralij. Vlakna imajo svojstvo, da absorbira vodo ter se povečajo. Mineralki skrbejo za dobro prehrano. Odrobi se lahko pripravljajo na vse mogoče načine. Lahko se jih uživa same ali pa v zvezi z drugimi jedi, naprimjer pečenimi jabolki ali drugim sadjem. Napravite danes jed po naslednjem načinu. Otroci bodo jeko radi jedli.

"BRAN BRITTEL"

- 1 ½ čase otrobi
- 2 časi združljene sladkorja
- 1 časa rjavega sladkorja
- 1 časa vode
- ¾ čase masla
- ¾ žlitice soli
- ½ čase svetlega koruznegra skroba

Daje sladkor, koruzni skrob v ponor ter kuhanje toliko časa, da se bo sladkor raztopil. Pri tem morate neprestano mesati. Nato pa se grevajte, ne da bi mesali do 300 st. F. Ostavite ter pridrite sol in maslo, da se bo vlekle. Nato pridrite otroki ter dajte vse skupaj v dobro namasčeno poselje. Površino pogladite, da bo ravna ter dajte namaz v peč. Ko se strdi, razrežite na poljubne koščke.

Navesti za kuhinjo.

Predno zavijete kek, v katerem je jely, omočite ptiči z vodo ter ga zavijte v njegovo pomočjo. V tem slučaju se kek ne bo sprjemal.

Ko delate sladoled, pomnite, da je najboljša razmerje tri četrtine ledi in ena četrtina soli.

Vode, v kateri so se kuhal žličica, ni treba metati vstran. V taki vodi je dosti mineralij, posebno železa.

Corn flakes se lahko uporabljameno drobitno pripravljaju ostrič, zelenjavje itd.

Opeka v peči bo priščnila prostor, da boste lahko pekli še kako drugo jed, razen one, ki je že v peči.

Ivan Bežnik:

Narod, ki izumira.

(Nadaljevanje)

V teh ženskih čolnih potujejo Eskimi od lova do lova, iz kraja v kraj in ostanejo po par mesecov v zalivih, kjer se nahajajo severni jeleni. Tam gredo vse na lov in živijo veselo in v zadovoljstvu.

Večkrat gredo tudi na daljša potovanja gori in dolni obali. Zgodilo se je, da je napravila ena družina 110 milj dolgo potovanje, kar je silno mnogo. Hitro ne potujejo seveda. Dva ženska čolna, ki smo jih videli mi, — prav Nansen, — sta rabila za 40 milj dolgot pot celih dveh leti.

Kakor hitro pridejo namreč Eskimi v kraj, kjer je obilo tulnjev in kraljevskih tulnjev, kar na tla, ljudje se živijo v podgradah in jedo z viličami, ki jim jih je Bog dal že ob rojstvu. Da bi postavili skledo na kak zabolj, tega se ne domislijo, pripravljanje se jim zdi nujno potrebno.

Ko je neka danska ženska imala veliko pranje, je majela več Grenlandk. Ko je prišla k njim, je videla, kako so se globoko sklanjale nad kadjo, ki je stala na tleh. Ker se ji je zdelo to naporno, je dala nekaj leseni podstavkov, na katere naj bi dele posodo. Ko se je čez nekaj časa vrnila, je našla perfilno posodo že vedno na tleh, perice pa so stale na podstavkih ter se globoko vpogledale, ko so prale.

Od vseh stvari, ki so jih prinesli Evropejci, ljubijo Eskimi predvsem kavo, in sicer že v preobliki.

To skuhalo je popolnoma dovoljno, ker je popila po par pozirkov iz svetlike, ki jo je čistila ali polnila. Teknilo ji je zelo dobro.

Nekateri misljijo, da Eskimi pijejo stopljeno trtan, kar pa ni res, dasi se da ga ravno ne ogibljo.

Nao deklo Rozino sem videl večkrat, kako ga je popila po par pozirkov iz svetlike, ki jo je čistila ali polnila. Teknilo ji je zelo dobro.

Zelo ljubijo kompot, ki je namravljen iz neke koreninice in trtanja. Pripravlja se na zelo čuden način. — Ena izmed žensk kolje slanino in pljuje sok na steblo in tako dolgo, da je po njem mnogo dovolj. Ta steblo potem nekaj časa ležijo, nakar jih vzamejo iz omake in z velikim tekonom.

Grenlandci imajo sledeče rastlinstvo: Angelikko, regrat, kisavec, vranje jagode . . . pač majhna izbira za rastlinojedce. Posebna slasčica je vsebinsko želodec severnega jelena. Če Grenlandec ubije jelena in ne more mnogo vezeti s sabo, tedaj mu gotovo izreže želodec. Grenlandska žena prosi moža, ki gre na lov, naj ji prinese vsebinsko jelenovega želodeca. To najbrž sledi iz tega, ker jim silno manjka rastlinske hrane. Severni jeleni pa se napase najboljših rastlin, ki dobijo v želodecu vslinast okus. To se da tudi pa tam s kosi.

Hrana.

Eskimo je, kadar je lačen, če ima kaj seveda. Posti se lahko silno dolgo; zato pa tudi počasno.

sianime in vranjimi jagodami skupaj.

Druga jed, katera bi se gotovo vsakemu izmed nas gabila, je červesje severne kokoši (smežke). — Tu ne pride tedaj v poštev samo želodec, Eskimo požre tudi čreva z vsem vred. Ostanek od kokoši pa prodaja za mal desar.

Nansen pripoveduje, da je na lovu Grenlandec Joel pobral drob iz sto kokoši. Seveda ni mogel vse te množiče pojesti, zato je spravil ostanki v vrečo. Nameraval je nesti ostanki domov in použiti skupaj s svojo ljubo ženo, pa ni dočakal tega — pojedel je že med potjo vse sam. To je grenlandska jed, ki je Evropejci ne more pokusiti.

Kot posebna slasčica velja tudi koža raznih vrst kitov; posebno pa "bole ribe" in tudi potovanje.

Ko čistite kopalinico, odpavite najprej vse madeze s terpentinom, nato pa dobro operite z milom in topivo. Nansen pravi, da je to dobra jed, res prava slasčica, z zelo dobrim okusom po orehovih jedrech in cstrigah. Koža je zelo vlačna, zato se užitek zelo podaljša. Celo grenlandski Daniči ljubijo to jed. Če pa počasno.

Doba jed je tudi surova koža "svetlega brentača", ki se pa ne da primerjati s prejšnjo.

Tudi surovo kožo tulnja jedo Eskimi radi, toda s slanino vred. Okusa je slabega, le radi obilnih dlanov je težko, požreti.

Eskimi jedo meso tulnjev, kitov, severnih jelenov, zajev, celo meso psov in lisic. Edino, kar zametajo, je meso vranov, ker iščijo hrano v gnjou.

Suhih živali, ki nimajo tolstega